

“Dilimizin Zenginlikleri Projesi”

SÖZLÜK ÖZGÜRLÜKTÜR

ÇEVRE VE HAYVAN
SÖZLÜĞÜ

HAZIRLAYANLAR
TUANA TEKİN & ECRİN ŞİMŞEK

2024

KOÇAK YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Çevre Sözlüğü (Yeryüzü Şekilleri).....

Hayvanlar Sözlüğü.....

Çevre Sözlüğü

boyun - ransiyen

Ağıl: Hayvanların barındığı, çevresi taş veya ahşap ile çevrili yerlere ağıl adı verilmektedir. Ağıllar zamanla nşfusun artmasına bağlı olarak sşrekli yerleşme haline gelebilir. Sşrş sahipleri tarafından kurulan ağıllar kış mevsiminde hayvanların korunması amacıyla kullanılır.

Akarsu: Akarsuyun herhangi bir kesitinden birim zamanda geçen su miktarına (m³) akım veya debi denir Akarsu Rejimi : Akarsuyun akımının yıl içerisinde gşsterdiği değişmelere rejim ya da akım dşzeni denir.

Atmosfer: Dşnya'yı çepeçevre saran gaz şrtşsşne atmosfer denir. Atmosferin alt sınırı, kara ve deniz yşzeyleleriyle çakışır. Őst sınırını ise yerçekiminin etkisi belirler. Ekvator'dan kutuplara doğru yerçekimi arttığı için atmosferin şekli Dşnya'nın şekli gibi kşreseldir.

Buz Dağı: Buzullardan kopup, denize kadar ulaşan kalın buzul parçaları deniz içinde ilerlemeye devam eder. Buzun yoğunluğu, deniz suyunun yoğunluğundan az olduğu için su tarafından kaldırılır. Yşzlerce metre kalınlıkta ve kilometrelerce uzunluktaki bu buz dağlarına aysberg denir.

Basınc: Yşksek basınç alanlarında alçalıcı hava hareketi buharlaşmayı engeller. şnkş alçalan havanın yoğunluğunun artması su buharının yşkselmesini önler. Alçak basınç alanlarında ise yşkselen havanın yoğunluğu daha az olacağı için buharlaşma daha kolaydır.

Boğaz: Yarma vadi.

Boylam: Dşnya üzerindeki herhangi bir noktanın başlangıç meridyenine olan uzaklığının açısal değeridir. Q açısı, D noktasının başlangıç meridyenine olan uzaklığının aı cinsinden değeridir ve D noktasının boylam derecesini verir.

Buharlaşma: Atmosferdeki nemin kaynağı yeryüzündeki su kütleleridir. Sıcaklık arttıkça, havadaki nem açığı arttıkça, su yüzeyi genişledikçe, rüzgar estikçe, basınç azaldıkça, buharlaşma artar.

Coğrafi Bölge: Taşıdığı belirli Coğrafi özellikleri ile çevresinden ayrılan, kendi içinde benzerlik gösteren en geniş coğrafi birimdir. Coğrafi bölgelerin sınırları belirlenirken doğal koşullar, sosyal ve ekonomik özellikler temel alınır.

Coğrafi Konum: Yeryüzündeki herhangi bir alanın bulunduğu yere, o alanın coğrafi konumu denir. Coğrafi konum, matematik konum ve özel konum olarak iki şekilde ifade edilir.

Çekirdek: Dünya'nın yoğunluk ve ağırlık bakımından en ağır elementlerin bulunduğu bölümüdür. Dünya'nın en iç bölümünü oluşturan çekirdeğin, 5120-2890 km'ler arasındaki kısmına dış çekirdek, 6371-5150 km'ler arasındaki kısmına iç çekirdek denir. İ çekirdekte bulunan demir-nikel karışımı çok yüksek basınç ve sıcaklık etkisiyle kristal haldedir. Dış çekirdekte ise bu karışım ergimiş haldedir

Çiy: Havanın açık ve durgun olduğu gecelerde, havadaki su buharının soğuk cisimler üzerinde su damlacıkları biçiminde yoğunlaşmasıdır. İlbahar ve yaz aylarında görülür.

Dağ:

Dalga: Dalgalar, deniz ve göllerdeki yüzey sularının periyodik salınımlarıdır. Dalga oluşumunun temel nedeni rüzgarlardır. Deniz yüzeyini yalayarak esen rüzgarlar, sürtünme nedeniyle durgun sulara hareket kazandırır. Deniz yüzeyi pürüzlenir ve sürekli biçim değiştirir. Deniz yüzeyinin salınım hareketine dalgalanma deniz yüzeyinde beliren pürüze dalga denir. Rüzgarlar dışında

depremler, volkanik hareketler ve deniz altında çökmelerde dalgaları oluşturur. Bu tür dalgalara tsunami denir.

Deniz: Okyanusların kıta içlerine doğru uzanan kollarına deniz denir. Denizler okyanuslarla bağlantılarına göre ikiye ayrılır.

Deprem: Yer kabuğunun derinliklerinde doğal nedenlerle oluşan salınım ve titreşim hareketleridir.

Dünya: Güneş Sistemi'nin 9 gezegeninden biridir ve Güneş'e olan uzaklığı bakımından 3. Sırada bulunur.

Enlem: Dünya üzerindeki herhangi bir noktanın başlangıç paraleli olan Ekvator'a uzaklığının açısal değeridir. Q açısı, D noktasının Ekvator'a olan uzaklığının açı cinsinden değeridir ve D noktasının enlem derecesini verir. Örnek :Q açısının değeri 45 ise, D noktasının enlem derecesi 45° dir.

Erozyon: Toprak örtüsünün, akarsuların, rüzgarların ve buzulların etkisiyle süpürülmesine erozyon denir.

Fay:

Fosil:

Göç:

Göl:

Harita:

Heyelan:

İklim:

Karayel:

Kıta:

Kroki:

Kumsal:

Lav:

Mağara:

Mezra:

Nem:

Nüfus:

Orman:

Ova:

Otlak:

Plato:

Poyraz:

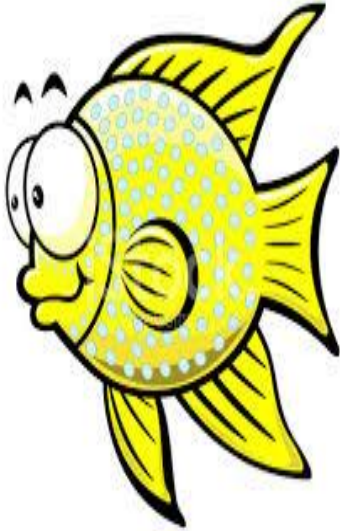
Rüzgar:

Sıcaklık:

Tepe:

Toprak:

Hayvanlar Sözlüğü

At:

Arı:

Ayı:

Aslan:

Akrep:

Balık:

Ceylan:

Domuz:

Eşek:

Fil:

Fok:

Geyik:

Gergedan:

Goril:

İnek:

Kanguru:

Kartal:

Kaplumbağa:

Keçi:

Kedi:

Koyun:

Leylek:

Lama:

Maymun:

Ördek:

Örümcek:

Panda:

Penguen:

Pire:

Sinek:

Sincap:

Serçe:

Solucan:

Tavuk:

Tavşan:

Tavus Kuşu:

Yılan:

Yarasa:

Zebra:

Zürafa:

